

Jesteśmy gotowi wprowadzić faktoring w nową erę

ROZMOWA | Erik Timmermans, sekretarz generalny International Factors Group

Pierwsze podsumowania globalnego raportu International Factors Group o wynikach branży w 2011 roku wykazują znaczny wzrost obrotów faktoringowych w większości regionów świata.

ERIK TIMMERMANS: Statystyki EU Federation (europejskiej federacji faktorów - red.), sporządzone pod koniec czerwca 2011 roku, wykazywały wzrost branży na najważniejszych rynkach europejskich o 19 proc. i poprawę wskaźnika PKB do poziomu 9,45 proc. Według danych dostępnych na koniec 2011 roku Polska ponownie jest krajem, w którym osiągnięto najwyższe wskaźniki wzrostu, cały rynek wzrósł o ponad 20 proc., a wskaźnik PKB przekroczył 5 proc.

Faktoring na świecie oparł się, kryzysowi?

Ważniejsze od liczb opisujących branżę w skali globalnej jest to, że mimo recesji branża faktoringowa mogła nadal skutecznie świadczyć usługi finansowania biznesu w skali całego świata, przy niewielkich stratach. Branża udowodniła, że wyjątkowa zaleta faktoringu, to znaczy więcej środków dla przedsiębiorcy przy mniejszym ryzyku ponoszonym przez instytucje finansowe, sprawdza się w tym czasie z wyróżnieniem. Można się spodziewać, że w nadchodzących latach zamiast tradycyjnego kredytowania będą coraz częściej wykorzystywane usługi zabezpieczonego i monitorowanego kredytowania, takie jak faktoring i ABL (kredytowanie oparte na majątku firmy). Co więcej, zakres działania wielu spółek faktoringowych poszerzy się o rozwiązania typu finansowanie łańcucha dostaw. Branżowe standardy otwierają przed firmami faktoringowymi kolejne możliwości poszerzenia zakresu standardowych produktów faktoringowych o produkty finansowania dostawców. Przyszłość rzeczywiście rysuje się w jasnych barwach.

Jakie wyzwania stoją przed branżą?

Przed branżą faktoringową są tak ważne wyzwania jak Bazylię III i unijną IV Dyrektywa Wymogów Kapitałowych. Niektóre z nowo postawionych wymogów dotyczą instytucji finansowych zajmujących się depozytami. Te przepisy mogą być jednak wykorzystane przez inne instytucje finansowe państw członkowskich, na przykład firmy faktoringowe. Zmiany mogą wpłynąć negatywnie na całą branżę poprzez wyższy koszt finansowania usług faktoringowych, wynikający z wymogu

zastosowania ostrzejszych kryteriów dotyczących wskaźników płynności i ważonego kosztu kapitału. EU Federation poinformowała już swoich członków o pozycji negocjacyjnej w tej sprawie.

Jak pan ocenia rozpoznawalność faktoringu jako instrumentu finansowego?

To jest kolejne wyzwanie. Ogólny obraz branży i poziom zrozumienia istoty faktoringu nadal są niezadowalające. Kiedy w 1982 roku podjąłem pracę jako młody salesman w firmie faktoringowej, usługa faktoringowa była niedoceniana i miała niski poziom akceptacji. Rynek wykazywał, że przedsiębiorcy mają małą

ziom akceptacji usług faktoringowych znacząco wzrósł, to przed nami jest jeszcze daleka droga, by uczynić faktoring usługą należąca do głównego nurtu rynku finansowego.

Czy jest coś, co należałoby zmienić w prawie, by poprawić funkcjonowanie faktoringu?

Zharmonizowane otoczenie prawne i regulacyjne jest wyzwaniem. Tego dziś brakuje. Skutkuje to na przykład widocznym brakiem wystandaryzowanych dobrych praktyk. Dla przykładu, na niektórych wschodzących rynkach branża faktoringowa odczuwa skutki nadmiernej regulacji, w efekcie produkt faktoringo-

W opinii faktorów należących do IFG przeważa pogląd, że zmienia się rola faktoringu. Nie będzie to usługa typu „pożyczka ostatniej szansy”, lecz oszczędne i skuteczne narzędzie finansowe. Wierzymy, że faktoring stanie się ważnym produktem z głównej grupy usług finansowych, z utrwaloną renomą, jaką ma na przykład leasing.

Co trzeba zrobić, by osiągnąć taki cel?

Trzeba zacząć poważnie myśleć o harmonizacji otoczenia prawnego faktoringu. Osobiście uważam, że powinniśmy zacząć od wykorzystania wzoru, jaki tworzy UCC (Uniform Commercial Code - Ujednoli-

nie poprawić wizerunek branży i w dalszej kolejności spowodować, że branża będzie zauważona przez decydentów politycznych.

Powinniśmy również rozważyć możliwość ujednolicenia terminologii branżowej. Trzeba podjąć działania, które poprawią wzajemną komunikację oraz upowszechnią stosowanie dobrych praktyk. Czy możemy się spodziewać, że klienci faktoringu będą mieli jasny pogląd na temat istoty produktów faktoringowych, jeśli my, profesjonalści branży faktoringowej, nie potrafimy precyzyjnie się porozumieć, używamy różnych terminów na określenie tej samej rzeczy? Czy możemy nadal określać inaczej znaczenie terminu „faktoring”? Moim zdaniem coraz częściej używamy innych nazw zamiast pojęcia „faktoring” i tym samym zaciemniamy pierwotną, jasną i precyzyjną definicję faktoringu. Starajmy się ujednolicić - tam, gdzie jest to możliwe - standardy techniczne faktoringu.

Francuska Federacja Faktoringu (ASF) podjęła inicjatywę włączenia branżowych uwarunkowań dotyczących transakcji faktoringu do najnowszych procedur ISO 2022 i w ten sposób faktoring, dostosowując się do nowej ery e-fakturowania, dematerializuje się. Ta interesująca inicjatywa dużo zyskałaby, gdyby otrzymała wsparcie branży faktoringowej na całym świecie.

Jest też potrzeba stworzenia jednolitej, globalnej reprezentacji naszej branży. Jeśli potrafiła ona utworzyć EU Federation, reprezentację branżową w skali kontynentu, jest to nadal możliwe w skali globalnej. Istnieje wiele stowarzyszeń, które starają się przekonać o tym, że występują w imieniu całej branży. W efekcie jednak pogłębiają zamieszanie i wywołują ryzyko pomniejszenia rangi branży. Pora zrozumieć, że faktoring w systemie dwóch faktorów jest interesującym rozwiązaniem, które łączy faktorów z całego świata, ale nie jest w żadnym wypadku sposobem na rozwiązanie problemu reprezentacji branży.

Czego potrzeba, aby to wszystko osiągnąć?

Dużo czasu, dobrej woli i - jak sądzę - wizjonerskich liderów branży. Obserwując liderów firm należących do naszej federacji, mam wrażenie, że nowa generacja wizjonerów faktoringu już jest. Generacja, która nie patrzy w lusterko wsteczne, z podglądem na minione 50 lat, ale generacja, która jest gotowa wprowadzić branżę faktoringową w nową erę.

-rozmawiałem

KRZYSZTOF WILCZYŃSKI

wiedzę na temat produktu, ale wówczas to samo można było powiedzieć o leasingu (wtedy korzystanie z leasingu oznaczało, że jeśli firma nie było stać na kupno samochodu, to mogła go wdzierżawić).

Co zmieniło się po 30 latach?

Po 30 latach większość przedsiębiorstw optuje za leasingowaniem samochodów zamiast za ich zakupem dla firmy.

A faktoring?

Kiedy lecę samolotem, a mój sąsiad pyta mnie, czym się zajmuję zawodowo, stwierdzam, że dzieciom tu dziesięciu pytających nigdy wcześniej nie słyszało o faktoringu. Badania przeprowadzone niedawno w Wielkiej Brytanii, która jest największym rynkiem obrotu wierzycielkami na świecie, wykazały, że rynek wciąż jest uprzędzony do faktoringu. Wniosek był taki: usługa jest skomplikowana, droga, korzystają z niej tylko upadające firmy. Wygląda na to, że nawet jeśli w pewnych krajach po-

wy jest tam postrzegany jako produkt bankowy, który może być świadczony po pozytywnym przebadaniu składników bilansowych firmy klienta, nie zaś po przeanalizowaniu jakości i wartości wierzycielności. Taka sytuacja jest szczególnie widoczna na rynkach azjatyckich. Inne kraje, np. Brazylia i kraje WNP, stosują przepisy dotyczące walut obcych, które utrudniają obsługę transakcji faktoringu międzynarodowego. W jeszcze innych, jak na przykład w Turcji i dość licznych krajach Ameryki Łacińskiej, faktorzy muszą poświęcić dużo więcej uwagi dokumentom związanym z obrotem handlowym (faktury, czeke) zamiast sprawom skutecznej cesji wierzycielności.

Ale nawet w krajach Unii Europejskiej, gdzie faktoring jest najbardziej rozwinięty, otoczenie prawne faktoringu istotnie się różni. Potwierdza to studium opracowane przez EU Federation w 2011 roku.

Co może przynieść branży najbliższe 50 lat?

W opinii faktorów należących do IFG przeważa pogląd, że zmienia się rola faktoringu. Nie będzie to usługa typu „pożyczka ostatniej szansy”, lecz oszczędne i skuteczne narzędzie finansowe. Wierzymy, że faktoring stanie się ważnym produktem z głównej grupy usług finansowych, z utrwaloną renomą, jaką ma na przykład leasing.